

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

Cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni

În temeiul art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 193-203, art. 413), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se autorizează instalarea unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni, cu puterea electrică instalată de 50 MW, în conformitate cu prevederile Regulamentului privind construcția/reconstrucția centralelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 517/2024.

2. Centrala electrică va fi gestionată de către SRL „GS BLUE ELECTRIC”, IDNO 1022600002267, cu sediul în satul Rădeni, raionul Strășeni.

3. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Energiei.

4. Prezenta hotărâre este valabilă până la darea în exploatare a centralei electrice fotovoltaice, dar nu va depăși termenul de 60 de luni de la data adoptării.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul interimar al energiei

Dorin RECEAN

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la autorizarea instalării
unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni, a fost elaborat de către Ministerul Energiei.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul este elaborat în temeiul art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică (Monitorul Oficial Nr. 193 - 203 din 08.07.2016, art. 413), care stabilește competența Guvernului de a autoriza instalarea centralelor electrice cu o putere instalată mai mare de 20 MW și majorarea capacităților centralelor electrice existente în cazul în care capacitatea adițională este mai mare de 20 MW - în conformitate cu Regulamentul privind construcția/reconstrucția centralelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 517/2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 347-349, art. 680).

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

2.2.1. Prezentarea situației curente în domeniu

Republica Moldova nu dispune de resurse energetice tradiționale, cum ar fi gazele naturale, cărbunele și petrolul, este un importator net de energie și încă nu a valorificat pe deplin potențialul surselor sale de energie regenerabilă (SER), nefiind capabilă să asigure integral cu resurse energetice nici cererea de energie primară de pe malul drept al râului Nistrului.

În anul 2023 sursele interne de producere a energiei electrice sunt reprezentate de centralele electrice de termoficare urbane ale S.A. „Termoelectrica” și S.A. „CET Nord” care asigură circa 60% din cantitatea totală de energie electrică generată de producătorii autohtoni, centrala hidroelectrică de la Costești cu o pondere de 6,8%, centralele eoliene și fotovoltaice cu o pondere de 32%, iar centralele electrice pe bază de biogaz și centralele electrice de termoficare ale fabricilor de zahăr asigură 1,5% din cantitatea de energie electrică produsă local.

Energia eoliană, energia solară și biomasa sunt cele mai importante resurse interne în vederea obținerii de energie produsă local (potențialul tehnic global al SER este estimat la circa 65 TWh, ce ar acoperi integral cererea de energie primară), iar conform datelor statistice din anul 2023 au fost asigurate cumulativ (inclusiv energia hidraulică) circa 10,4 % din consumul final de energie electrică.

Prevederile actelor normative menționate supra au scop de a dezvolta capacități noi de producere a energiei electrice, de a oferi previzibilitate pentru potențialii investitori în construcția centralelor electrice, de a asigura transparență în procesul de evaluare a solicitărilor și de emitere a hotărârii cu privire la autorizarea instalării centralelor electrice noi sau a majorării capacității centralelor electrice existente.

În Regulamentul privind construcția/reconstrucția centralelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 517/2024, sunt stabilite condițiile pe care trebuie să le întrunească solicitanții care intenționează să construiască/reconstruiască centrale electrice în vederea obținerii autorizării, precum și documentele specifice pe care urmează să le prezinte în acest scop.

Evaluarea proiectelor de instalare/majorare a capacității centralei electrice se efectuează de către comisia de autorizare în baza criteriilor care reflectă aspecte tehnico-economice și de mediu:

- a) corespunderea tehnologiei cu politicile statului promovate prin prevederile Strategiei Energetice, Planului Național Integrat pentru Energie și Climă, a altor documente de politici energetice și tratate internaționale în vigoare la care Republica Moldova a aderat;
- b) credibilitatea racordării centralei electrice la rețelele electrice;
- c) credibilitatea tehnică a proiectului de instalare sau majorare a capacității centralei electrice;
- d) eligibilitatea terenului necesar pentru amplasarea centralei electrice în zona propusă de solicitant.

Respectiv, la data de 12 noiembrie 2024 solicitantul SRL „GS Blue Electric” (IDNO 1022600002267) a prezentat cererea cu privire la autorizarea instalării centralei electrice fotovoltaice cu puterea 50 MW în comuna Rădeni, raionul Strășeni, cu anexarea documentației de autorizare ce justifică intenția de a construi centrala electrică pe terenurile cu numerele cadastrale 80303030190 - 80303030214, 80303020226 - 80303030250 și 80303020376, cu suprafața totală 53,57 ha, modul de folosință „agricol”.

Ulterior, membrii comisiei de autorizare, instituită prin ordinul Ministrului Energiei nr. 46 din 28 august 2024, au avut posibilitatea să analizeze documentația de autorizare, în baza criteriilor de evaluare menționate mai sus, și s-au întrunit în cadrul ședinței din 04 decembrie 2024 unde au luat decizia de acceptare privind autorizarea instalării centralei electrice fiind prezentată Ministerului Energiei, care urmează să elaboreze și să prezinte Guvernului pentru aprobare Hotărârea cu privire la autorizarea instalării capacității centralei electrice.

2.2.2. Cauzele care au dus la apariția problemei

Importul energiei electrice pentru asigurarea integrală a consumului din sistemul electroenergetic național face ca economia țării să fie vulnerabilă la orice întrerupere a aprovizionării cu energie sau la fluctuațiile prețurilor la resursele energetice, astfel încât prin majorarea capacității de generare locală a energiei electrice și prin implementarea măsurilor de eficiență energetică se poate reduce dependența de importul resurselor energetice.

2.2.3. Problemele care se propun a fi soluționate prin intermediul proiectului actului normativ

Prin aprobarea proiectului hotărârii de Guvern se urmărește realizarea acțiunilor în sensul îndeplinirii obiectivelor asumate în Strategia Energetică a Republicii Moldova până în anul 2030, astfel încât construcția centralei electrice ce urmează a fi autorizată va avea impact asupra siguranței și securității generale a sistemului electroenergetic, protecția mediului și reducerea emisiilor, valorificarea terenurilor care nu sunt utilizate în circuitul agricol, creșterea ponderii energiei din surse regenerabile de energie.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul hotărârii de Guvern propus vine să asigure implementarea prevederilor actelor menționate supra, dat fiind solicitarea depusă de către SRL „GS Blue Electric” și conține informații despre solicitant, centrala electrică care urmează să producă energie electrică și denumirea unității administrativ-teritoriale unde urmează a fi amplasată centrala electrică, astfel încât prin aprobarea hotărârii de Guvern va fi autorizată instalarea centralei electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu au fost identificate opțiuni alternative.

Totodată, pentru opțiunea „a nu face nimic” se pot menționa, drept riscuri eminente, întârzieri în realizarea investițiilor necesare dezvoltării infrastructurii energetice, care riscă să nu se materializeze în timp util sau deloc, din cauza obstacolelor legate de autorizare.

4. Analiza impactului de reglementare
<i>4.1. Impactul asupra sectorului public</i>
Proiectul hotărârii de Guvern propus conține informații succinte despre denumirea și sediul solicitantului, capacitatea instalată a centralei electrice noi sau în reconstrucție, care urmează să producă energie electrică sau capacitatea adițională a centralei electrice existente, tipul tehnologiei de producere a energiei electrice și denumirea unității administrativ-teritoriale unde urmează a fi amplasată centrala electrică, astfel încât prin aprobarea hotărârii de Guvern va fi autorizată instalarea centralei electrice.
<i>4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative</i>
Implementarea proiectului hotărârii de Guvern propus nu va necesita alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat, deoarece toate costurile de construcție ale centralei electrice, racordarea la rețelele electrice publice, precum și alte costuri aferente, urmează a fi suportate de solicitant.
<i>4.3. Impactul asupra sectorului privat</i>
Aprobarea proiectului hotărârii de Guvern va responsabiliza toate părțile implicate pentru a respecta prevederile actului normativ, nu are impact asupra restricționării concurenței, fiind asigurat accesul liber pentru toți participanții pieței energiei electrice, care implementează tehnologii în conformitate cu politicile statului.
<i>4.4. Impactul social</i>
Prin autorizarea instalării centralelor electrice noi sau a majorării capacității centralelor electrice existente se urmărește crearea locurilor de muncă și reducerea importului de resurse energetice.
<i>4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal</i>
Nu este aplicabil
<i>4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen</i>
Nu este aplicabil
<i>4.5. Impactul asupra mediului</i>
Proiectul hotărârii de Guvern are scop de a promova tehnologii de producere a energiei electrice, prietenoase mediului, fără a afecta calitatea solului unde urmează a fi amplasate centralele electrice.
De menționat că la data de 1 noiembrie 2024 a fost eliberat Acordul de Mediu pentru activitatea planificată „Construcția centralei electrice fotovoltaice cu o putere instalată de 50 MW în zona com. Rădeni, r-nul Strășeni”.
<i>4.6. Alte impacturi și informații relevante</i>
Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
<i>5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională</i>
Proiectul nu este elaborat în scopul armonizării legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, exceptându-se astfel de la efectuarea expertizei de compatibilitate.
<i>5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE</i>
Nu este aplicabil
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Pentru asigurarea transparenței în procesul decizional și în conformitate cu prevederile art. 23 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, Ministerul Energiei a plasat pe portalul guvernamental (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13697#contentAnchor41301) anunțul despre inițierea procesului de elaborare a proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni.

În conformitate cu art. 9 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul hotărârii Guvernului și nota de fundamentare la acesta au fost publicate spre consultare publică pe pagina web oficială a Ministerului Energiei (<https://energie.gov.md/>, secțiunea *Transparența decizională*, compartimentul *Consultări publice*) și pe portalul consultativ https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13697#contentAnchor41364, odată cu transmiterea de către Cancelaria de Stat spre avizare/expertizare.

Astfel, propunerile și obiecțiile aferente proiectului din cele 12 avize recepționate au fost operate în procesul de definitivare al acestuia, fiind prezentate în tabelul de sinteză.

7. Concluziile expertizelor

În conformitate cu prevederile art. 34, 36 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și a pct. 239 din Regulamentul Guvernului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, proiectul de hotărâre definitivat a fost remis Centrului Național Anticorupție și Ministerului Justiției în baza demersului nr. 05-164 din 22 ianuarie 2025, precum și a fost plasat atât pe pagina web oficială a Ministerului Energiei (<https://energie.gov.md/>, secțiunea *Transparența decizională*, compartimentul *Consultări publice*) cât și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md.

Drept urmare, prin scrisoarea nr. 06/2/1103 din 23 ianuarie 2025 a fost recepționată expertiza anticorupție în care se menționează că în redacția propusă, proiectul nu conține factori de risc care să genereze apariția riscurilor de corupție, iar Ministerul Justiției prin scrisoarea nr. 04/2-865 din 27 ianuarie 2025 a transmis o listă de propuneri în baza expertizei juridice, care au fost luate în considerație.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Urmare elaborării proiectului hotărârii de Guvern nu au fost evidențiate acte normative ce urmează a fi modificate sau abrogate.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor prezentului act normativ va fi efectuată de către solicitantul SRL „GS Blue Electric” într-o perioadă de 60 de luni de la data aprobării, în baza avizului de racordare nr. 46-53/2390 din 29.12.2022 eliberat de Î.S. „Moldelectrica”, cu respectarea următoarelor cerințe de securitate, prevăzute de Hotărârea Guvernului nr.847/2022 pentru aprobarea Regulilor generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova:

”Pct.71. Parcurile cu turbine eoliene și panouri fotovoltaice amplasate în câmpuri, în apropiere de fondul forestier, se prevăd cu fâșii de protecție cu lățimea de 3 metri pe perimetrul acestora.

Pct.72. La parcurile cu turbine eoliene și parcurile cu panouri fotovoltaice, pentru autospecialele de intervenție la incendii, se amenajează căi de acces, executate cu îmbrăcăminte dură.

Pct.73. Se interzice amplasarea pe teritoriul parcurilor cu turbine eoliene și al parcurilor cu panouri fotovoltaice a posturilor de transformare și a utilajului de convertizare la o distanță mai mică de 10 metri de la elementele constructive cu clasa de pericol de incendiu K3”.

SINTEZA
la proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la autorizarea instalării
unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni
(număr unic - 1147/MEn/2024)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale <i>Nr. 10-152 din 14.01.2025</i>	1.	Urmare examinării proiectului hotărârii de Guvern cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni, număr unic 1147/MEn/2024, în limita competențelor funcționale, comunicăm lipsa de obiecții și propuneri. Totodată, prezentăm anexat avizul <i>Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică</i> nr. 10/25 din 02.01.2025, cu privire la unele condiții de ordin tehnic.	Se ia act
Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică <i>Nr. 10/25 din 02.01.2025</i>	2.	Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, împuternicit cu misiunea de a asigura implementarea politicii statului în domeniul supravegherii de stat a măsurilor contra incendiilor stabilit de Hotărârea Guvernului nr.391/2023, a examinat proiectul de hotărâre cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni (număr unic 1147/MEn/2024) și avizează conținutul acestuia cu impunerea spre respectare a următoarelor cerințe de securitate, prevăzute de Hotărârea Guvernului nr.847/2022 pentru aprobarea Regulilor generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova: ”Pct.71. Parcurile cu turbine eoliene și panouri fotovoltaice amplasate în câmpuri, în apropiere de fondul forestier, se prevăd cu fâșii de protecție cu lățimea de 3 metri pe perimetrul acestora. Pct.72. La parcurile cu turbine eoliene și parcurile cu panouri fotovoltaice, pentru autospecialele de intervenție la incendii, se amenajează căi de acces, executate cu îmbrăcăminte dură. Pct.73. Se interzice amplasarea pe teritoriul parcurilor cu turbine eoliene și al parcurilor cu panouri fotovoltaice a posturilor de transformare și a utilajului de convertizare la o distanță mai mică de 10 metri de la elementele constructive cu clasa de pericol de incendiu K3”.	Se acceptă Nota de fundamentare a fost completată cu cerințele propuse.

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării <i>Nr. 03-160 din 22.01.2025</i>	3.	<p>Cu referire la proiectul de hotărâre cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni (număr unic 1147/MEn/2024), în limita competențelor comunicăm lipsa obiecțiilor și propunerilor.</p>	Se ia act
Ministerul Mediului <i>Nr. 05-07/85 din 15.01.2025</i>	4.	<p>Ministerul Mediului a examinat demersul Cancelariei de Stat, referitor la avizarea proiectului de hotărâre a Guvernului „cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni” (număr unic 1147/MEn/2024)- autor Ministerul Energiei, și comunică lipsă de obiecții și propuneri.</p> <p>Totodată, menționăm că, în urma examinării cererii pentru emiterea acordului de mediu privind activitatea planificată „Construcția centralei electrice fotovoltaice cu o putere instalată de 50 MW în zona com. Rădeni, r-nul Strășeni” și în baza prevederilor Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, Agenția de Mediu a emis Acordul de Mediu în adresa companiei SRL „GS Blue Electric” la data de 1 noiembrie 2024.</p>	Se ia act
Agenția de Mediu <i>Nr. 08/1792/2025 din 15.01.2025</i>	5.	<p>În contextul demersului Cancelariei de Stat din 30.12.2024, referitor la avizarea proiectului de hotărâre cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni (număr unic 1147/MEn/2024), autor – Ministerul Energiei, Agenția de Mediu în limitele competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.</p> <p>Totodată, Vă informăm că Agenția de Mediu urmare a examinării cererii privind emiterea acordului de mediu pentru activitatea planificată „Construcția centralei electrice fotovoltaice cu putere instalată de 50 MW în zona com. Rădeni, r-nul Strășeni”, în baza prevederilor Legii nr. 86 din 29.05.2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, a emis Acordul de Mediu companiei SRL „GS Blue Electric”.</p> <p>Conform prevederilor Legii nr. 86/2014, art. 105 alin. (11), Acordul de Mediu este valabil 4 ani. Inițiatorul poate solicita extinderea termenului de valabilitate al acordului de mediu pentru 1 an, doar o singură dată, cu condiția prezentării către Agenția de Mediu a analizei și argumentelor că situația nu a suferit modificări pe parcursul celor 4 ani. Dacă la expirarea termenului de valabilitate a acordului de mediu inițiatorul nu a obținut aprobarea de dezvoltare a activității planificate, acesta urmează să reia procedura de evaluare a impactului asupra mediului începând cu depunerea cererii în conformitate cu art. 7 din legea prenotată.</p>	Se ia act Se ia act Solicitantul a inclus Acordul de Mediu în Documentația de autorizare, care a fost examinată de Comisia de autorizare în vederea aprobării deciziei.
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare <i>Nr. 21-03/97 din 17.01.2025</i>	6.	<p>În contextul examinării proiectului de hotărâre cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni (număr unic 1147/MEn/2024), vă comunicăm următoarele.</p> <p>1) <i>Obiecții argumentate și explicite pe marginea cărora trebuie să se ajungă la un acord:</i></p> <p>La pct.1, conform pct. 33 din Regulamentul privind construcția/reconstrucția centralelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului 517/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului privind construcția/reconstrucția centralelor electrice și abrogarea unor</p>	

	<p>hotărâri ale Guvernului (în continuare - Regulament), comisia de autorizare examinează documentația de autorizare recepționată și ia o decizie cu privire la propunerea de acceptare sau refuz al solicitării privind autorizarea instalării sau majorării capacității centrale electrice. Totodată, conform pct. 37.2. din Regulament, credibilitatea tehnică a proiectului de instalare a centralei electrice se demonstrează de către solicitant prin prezentarea graficului de construcție, cu indicarea datei prognozate pentru inițierea construcției și a datei estimate pentru finalizare și admitere în exploatare.</p> <p>Astfel, potrivit procesului-verbal din 04.12.2024, solicitantul, la caz SRL „GS Blue Electric”, a depus cererea cu privire la autorizarea instalării centralei electrice fotovoltaice, înregistrată cu nr. 7305/24 din 12.11.24.</p> <p>În contextul celor menționate supra, au fost identificate în Registrul Bunurilor Imobile 50 de numere cadastrale, pe care urmează a fi instalată centrala electrică fotovoltaică.</p> <p>Ministerul atrage atenția că, conform materialelor cartografice preluate din imaginile satelitare din 06.01.25, disponibile pe portalul electronic Sentinel-hub.com, pe terenurile vizate în proiect pot fi identificate instalații de panouri electrice fotovoltaice începând cu luna noiembrie (se anexează). În această ordine de idei, la scurt timp după momentul depunerii cererii, solicitantul a început lucrările de construcție a centralei electrice.</p> <p>În complementar, conform art. 19 alin. (2) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, autorizarea instalării unei centrale electrice noi cu o putere instalată mai mare de 20 MW, se efectuează prin hotărâre de Guvern. După adoptarea hotărârii de Guvern în cauză, beneficiarul este obligat să obțină autorizația de construire de la autoritățile administrației publice locale, în conformitate cu Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție.</p> <p><i>Propuneri care poartă caracter de recomandare:</i></p> <p>La pct. 1, considerăm oportună indicarea numerelor cadastrale, categoriei de terenuri, precum și suprafața terenurilor pe care urmează a fi instalată centrala electrică fotovoltaică, luând în considerație faptul că aceste date nu se regăsesc în textul proiectului, nici în nota de fundamentare.</p>	<p>Se ia act</p> <p>În baza informațiilor prezentate de solicitant (imagini foto și video din teren) a fost stabilit faptul că din satelit erau vizibile construcțiile metalice. Prevederile art. 105 și 148 din Codul Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023 includ documentele necesare pentru emiterea certificatului de urbanism pentru proiectare și descriu condițiile de eliberare a autorizației de construire, astfel încât autoritățile APL pot elibera autorizația de construire în temeiul avizului de racordare eliberat de operator.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Nota de fundamentare a fost actualizată cu includerea numerelor cadastrale ale terenurilor.</p>
--	--	--

		În subsidiar comunicăm faptul că, potrivit prevederilor art. 27 din Codul funciar nr. 22/2024 (în vigoare 07.03.2025), terenurile din categoria de destinație agricolă cu modul de folosință pentru instalarea sistemelor fotovoltaice solare, includ terenurile ocupate de instalațiile de panouri fotovoltaice solare, fixate la sol printr-o structură metalică, conform normelor tehnice elaborate de organul central de specialitate al statului care asigură elaborarea și promovarea surselor de energie regenerabilă și se mențin înierbate.	Se ia act
Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică <i>Nr. 03-04/137 din 14.01.2025</i>	7.	<p>Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare – Agenția/ANRE), a examinat proiectele de hotărâre ale Guvernului cu numerele unice 1147/MEn/2024 și 1148/MEn/2024 cu privire la autorizarea instalării unor centrale electrice fotovoltaice prezentate Agenției pentru avizare și comunică următoarele.</p> <p>Propunem la punctul 2 din proiectul de hotărâre să se facă referință inclusiv la numărul unic de identificare (IDNO) al persoanei juridice ce urmează să gestioneze centrala electrică.</p> <p><i>Argumentare:</i> În conformitate cu art. 2 din Legea nr. 220 din 19.10.2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, în sensul prezentei legi, noțiunile de mai jos au următoarele semnificații:</p> <p><i>număr de identificare de stat (IDNO)</i> - cod numeric unic, atribuit de organul înregistrării de stat persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali la momentul înregistrării de stat, care servește pentru identificarea acestora în sistemele informaționale ale Republicii Moldova;</p> <p>În continuare, art. 11 alin. (2) din Legea menționată supra prevede că, persoanei juridice i se atribuie, la înregistrare, un număr de identificare de stat (IDNO) ce atestă că persoana a fost înscrisă în Registrul de stat și a fost luată la evidență de către Serviciul Fiscal de Stat. Numărul de identificare de stat, care reprezintă și codul fiscal al persoanei juridice înregistrate, se indică pe foaia de titlu a actelor de constituire.</p> <p>Astfel, Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, denumirea persoanei juridice cât și adresa sediului pot fi modificate prin adoptarea hotărârii de modificare a actelor de constituire sau a datelor înscrise în Registrul de stat și depunerea documentelor respective pentru înregistrarea modificărilor la organul înregistrării de stat, însă numărul unic de identificare (IDNO) este atribuit de organul înregistrării de stat persoanelor juridice la momentul înregistrării de stat și nu poate fi modificat, deci reprezintă un element de identificare sigur și în acest caz persoana juridică poate fi supusă trasabilității în cazul adoptării modificărilor enumerate.</p>	Se acceptă
Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru <i>Nr. 36/01-06/18 din 13.01.2025</i>	8.	Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru (AGCC) a examinat proiectul de hotărâre cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni (număr unic 1147/MEn/2024) și în limita competențelor funcționale comunică următoarele.	

		Potrivit punctului 1 al proiectului de hotărâre se autorizează instalarea unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni, cu puterea electrică instalată de 50 MW, fără a fi indicat numărul cadastral al terenului/ale terenurilor pe care va fi construită această centrală. În aceste condiții, comunicăm despre imposibilitatea verificării datelor cadastrale în vederea prezentării informației.	Se ia act Prin demersul adițional cu nr.05-88 din 15.01.2025 a fost transmisă lista terenurilor
Congresul Autorităților Locale din Moldova <i>Nr. 05 din 09.01.2025</i>	9.	Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-11428 din 30.12.2024, privind avizarea proiectului hotărârii Guvernului cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni (număr unic 1147/MEn/2024), și comunică lipsa propunerilor și obiecțiilor la proiectul în cauză.	Se ia act
SA „Energocom” <i>Nr. 12/09-182 din 15.01.2025</i>	10.	S.A. ”ENERGOCOM” a examinat proiectul de Hotărâre a Guvernului cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni, (număr unic 1147/MEn/2024) și Vă comunică despre lipsa obiecțiilor și a propunerilor.	Se ia act
ÎS „Moldelectrica” <i>Nr. 46-53/106 din 10.01.2025</i>	11.	La scrisoarea Dvs. cu numărul 05-3278 din 31.12.2024, privind examinarea și avizarea proiectului de hotărâre privind autorizarea instalării unei centrale fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni (număr unic – 1147/MEn/2024), Î.S. Moldelectrica Vă comunică următoarele: Menționăm că termenul de valabilitate al avizului de racordare emis pentru racordarea CEF Rădeni 1A, cu o putere instalată de 50MW în comuna Rădeni, raionul Strășeni, urmează a fi prelungit în conformitate cu termenul de valabilitate a prezentei hotărâri. În acest caz, considerăm justificat includerea numărului avizului de racordare (nr.46-53/2390 din 29.12.2022) și emitentul, în textul hotărârii. Specificarea numărului avizului de racordare asigură un cadru transparent și elimină eventualele incertitudini în derularea activității dezvoltării centralei electrice	Se acceptă parțial Nota de fundamentare a fost actualizată cu includerea numărului avizului de racordare.
SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord” <i>Nr. 01-30 din 02.01.2025</i>	12.	SA FEE-Nord , avizează pozitiv proiectul Hotărârii Guvernului, referitor la solicitarea Dvs. nr. 05-3278 din 31.12.2024 cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni, în baza informațiilor prezentate și a cadrului normativ aplicabil. Motivare: 1. Relevanța strategică: – Proiectul contribuie semnificativ la creșterea ponderii energiei regenerabile în sistemul energetic național, aliniindu-se obiectivelor Strategiei Energetice a Republicii Moldova.	

	<p>– Dezvoltarea capacităților de producere a energiei electrice în mod sustenabil și reducerea dependenței de resursele energetice importate reprezintă priorități majore pentru sectorul energetic național.</p> <p>2. Impactul pozitiv al proiectului:</p> <p>– Realizarea proiectului va aduce beneficii economice prin investiții private și crearea de locuri de muncă pe parcursul implementării.</p> <p>– Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin utilizarea unei surse de energie prietenoase cu mediul.</p> <p>3. Conformitate cu reglementările legale:</p> <p>– Proiectul a fost elaborat în temeiul art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, respectând prevederile Regulamentului privind construcția/reconstrucția centralelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 517/2024.</p> <p>– Documentația tehnico-economică a fost verificată și aprobată de către comisia de autorizare, conform normelor în vigoare.</p> <p>4. Beneficii pentru comunitate:</p> <p>– Amplasarea centralei electrice pe terenuri neutilizate în circuitul agricol optimizează utilizarea resurselor disponibile.</p> <p>– Proiectul sprijină tranziția energetică și contribuie la siguranța aprovizionării cu energie a Republicii Moldova.</p> <p>Concluzie: Aviz pozitiv la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la autorizarea instalării centralei electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni, și susținere la implementarea acestuia pentru dezvoltarea sectorului energetic în conformitate cu obiectivele strategice naționale.</p>	<p>Se ia act</p>
<p>Avizare și consultare publică repetată</p>		
<p>Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru Nr. 36/01-06/70 din 23.01.2025</p>	<p>13. Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru (AGCC) a examinat proiectul de hotărâre cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni (număr unic 1147/MEn/2024) și în limita competențelor funcționale comunică următoarele.</p> <p>Cu titlu de informare notăm că, potrivit datelor din Registrul bunurilor imobile, S.R.L. „GS Blue Electric” deține dreptul de subarendă asupra majorității terenurilor pe care urmează a fi instalată centrala electrică. Subsecvent, comunicăm că, terenurile cu nr. cadastrale 8030303.191, 8030303.192, 8030303.199, 8030302.376 aparțin cu drept de arendă S.R.L. „Firma de producție și Comerț Codru-ST”, iar în privința terenului cu nr. cadastral 80303020.228 informațiile lipsesc. Astfel, menționăm că, S.R.L. „GS Blue Electric”, în</p>	<p>Se ia act</p>

		calitate de solicitant al instalării centralei electrice, urmează să se asigure că deține actele care atestă dreptul de proprietate/superficie sau un alt drept limitat asupra tuturor terenurilor pe care va fi amenajată centrala electrică. Suplimentar, invederăm că, terenurilor pe care urmează a fi construită centrala electrică sunt cu destinație agricolă. Terenurile cu destinație agricolă pot fi folosite în mai multe scopuri, în condițiile prevăzute de Codul funciar nr. 828/1991. Astfel, menționăm că, în cazul în care terenurile pe care va fi amplasată centrala electrică nu intră în categoria terenurilor ocupate de sisteme fotovoltaice solare (art. 36 lit. d) Cod funciar nr. 828/1991), este necesară schimbarea modului de folosință a terenurilor agricole pentru a corespunde scopului în care vor fi folosite.	Se ia act
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare <i>Nr. 21-02/318 din 07.02.2025</i>	14.	În contextul precizărilor suplimentare pe marginea proiectului de hotărâre cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni (număr unic 1147/MEn/2024), comunicăm lipsa de obiecții și susținerea proiectului.	Se ia act
Expertizare			
Ministerul Justiției <i>Nr. 04/2-865 din 27.01.2025</i>	15.	<p>Urmare examinării proiectului hotărârii Guvernului cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni (număr unic 1147/MEn/2024), comunicăm următoarele.</p> <p>Potrivit notei de fundamentare, proiectul este elaborat în temeiul art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, care stabilește competența Guvernului de a autoriza instalarea centralelor electrice cu o putere instalată mai mare de 20 MW și majorarea capacităților centralelor electrice existente în cazul în care capacitatea adițională este mai mare de 20 MW, în conformitate cu Regulamentul privind construcția/reconstrucția centralelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 517/2024. În context, raționamentele expuse de inițiator în notă reflectă motivul emiterii actului normativ.</p> <p>Relevăm că, obiecții de ordin conceptual nu avem de formulat.</p> <p>Totodată, aferent rigorilor normative, se vor reține următoarele:</p> <p>La pct. 2, semnalăm că expresia „în conformitate cu prevederile actelor normative” nu denotă claritate normeii, prin urmare, sugerăm revizuirea acesteia.</p> <p>La pct. 4, atenționăm că termenul de valabilitate al actului normativ va începe să curgă nu de la data adoptării, dar din momentul intrării în vigoare a acestuia, or, intrarea în vigoare a actului normativ semnifică faptul că, norma juridică este validă, dobândește forță juridică, guvernează deplin relațiile sociale și din acest moment începe să producă efecte juridice, fiind executorie și opozabilă tuturor subiecților vizați.</p> <p>Astfel, în lipsa unei prevederi exprese, actul normativ intră în vigoare potrivit art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova).</p>	<p>Se ia act</p> <p>Se acceptă Textul a fost revizuit</p> <p>Se ia act În conformitate cu pct. 44 din Regulamentul privind construcția/reconstrucția centralelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 517/2024 termenul de valabilitate al actului normativ</p>

		<p>Totodată, pct. 4 se consideră a fi inutil, deoarece valabilitatea autorizării Guvernului pentru instalarea centralei electrice (60 de luni de la data adoptării) este stabilită la pct. 44 din Regulamentul privind construcția/reconstrucția centralelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 517/2024.</p>	<p>va începe să curgă de la data adoptării. Totodată, prezenta Hotărâre constituie un act administrativ individual și este oportun și necesar să fie indicat termenul în textul Hotărârii.</p>
<p>Centrul Național Anticorupție <i>Nr. 06/2/1103 din 23.01.2025</i></p>	<p>16.</p>	<p>RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE Nr. EHG25/10300 din 23.01.2025 la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni (număr unic 1147/MEn/2024)</p> <p>Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.</p> <p><u>I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului</u></p> <p><i>I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului</i></p> <p>Autor al proiectului de act normativ este Guvernul, iar autor nemijlocit este Ministerul Energiei, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Categoria actului normativ propus este Hotărâre a Guvernului, ceea ce corespunde art.102 din Constituție, art.6 și art.14 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p><i>I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului</i></p> <p>Potrivit art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei; b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia; c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate; d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii; e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate". <p>Totodată, art.10 din Legea nr.239/2008 stabilește expres că:</p>	<p>Se ia act</p>

	<p>„(1) Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la sediul autorității, precum și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea persoanei interesate.</p> <p>(2) Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia se plasează pe pagina web oficială a autorității publice responsabile cel puțin pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor”.</p> <p>Materialele aferente proiectului, se regăsesc pe pagina web oficială a autorului și portalul particip. gov.md, după cum urmează: https://particip.gov.md/ro/document/stages/consultare-publica-a-proiectului-hotararii-guvernului-cu-privire-la-autorizarea-instalarii-unei-centrale-electrice-fotovoltaice-in-comuna-radeni-raionul-straseni/13697 Astfel, în procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a) d) al Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional.</p> <p><i>I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului</i></p> <p>Potrivit notei informative, proiectul are drept scop autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni, în baza deciziei Comisiei de Autorizare din cadrul Ministerului Energiei în vederea examinării documentației de autorizare înregistrată prin cererea nr. 7305/24 prezentată de solicitantul SRL „GS Blue Electric”.</p> <p><i>I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect</i></p> <p>Implementarea prevederilor propuse, poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017).</p> <p><i>I.5. Justificarea soluțiilor proiectului</i></p> <p>I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.</p> <p>În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota de fundamentare care cuprinde:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ; b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ; c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse; d) analiza impactului de reglementare; e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE; f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ; h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent; i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ.” Nota informativă a proiectului a fost structurată, potrivit exigențelor de tehnică legislativă statuate 	<p>Se ia act</p> <p>Se ia act</p> <p>Se ia act</p>
--	--	---

	<p>de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.</p> <p>I.5.2. Argumentarea economică-financiară.</p> <p>Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare”. Potrivit notei de argumentare a proiectului implementarea proiectului hotărârii de Guvern propus nu va necesita alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat.</p> <p><u>II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului</u></p> <p><u>II.1. Limbajul proiectului</u></p> <p>Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]</p> <p>a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]</p> <p>c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]</p> <p>e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]</p> <p>f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;</p> <p>g) se evită tautologiile juridice;</p> <p>h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.</p> <p>Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.</p> <p><u>II.2. Coerența legislativă a proiectului</u></p> <p>Conform prevederilor art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică (1) Pentru asigurarea funcționării și dezvoltării durabile a sectorului electroenergetic, Guvernul: [...] g) autorizează instalarea centralelor electrice cu o putere instalată mai mare de 20 MW și majorarea capacităților centralelor electrice existente în cazul în care capacitatea adițională este mai mare de 20 MW, în conformitate cu Regulamentul privind construcția/reconstrucția centralelor electrice.</p> <p><u>II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect</u></p> <p>Prevederile proiectului vizează activitatea desfășurată de către Ministerul Energiei, în contextul asigurării controlului asupra executării prezentei hotărâri.</p> <p><u>II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului</u></p> <p>Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.</p>	<p>Se ia act</p> <p>Se ia act</p> <p>Se ia act</p>
--	--	--

	<p><u>III. Concluzia expertizei</u></p> <p>Potrivit notei informative, proiectul are drept scop autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni, în baza deciziei Comisiei de Autorizare din cadrul Ministerului Energiei în vederea examinării documentației de autorizare înregistrată prin cererea nr. 7305/24 prezentată de solicitantul SRL „GS Blue Electric”.</p> <p>Autorul a prezentat Sinteza avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă aspectul definitiv al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.36 al Legii nr.100/2017, coroborat art.28 al Legii nr.82/2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție.</p> <p>În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional. Nota informativă a proiectului a fost structurată, potrivit exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017.</p> <p>Implementarea prevederilor propuse, poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017).</p>	
--	---	--

Secretar de Stat

Constantin BOROSAN